

**„Wszystko, czego dzieci potrzebują,
to trochę pomocy, trochę nadziei
i kogoś, kto w nie wierzy”**

EUROPEJSKI PLAN ROZWOJU SZKOŁY W LATACH 2016-2020

Szkoła Podstawowa im. Władysława Szafera w Żarkach

**Opracowały: Joanna Gil, Monika Radosz, Magdalena Surma, Beata Maślankiewicz
i Agnieszka Ratman**

Europejski Plan Rozwoju Szkoły utworzony jest jako kontynuacja dotychczasowej aktywności kadry i uczniów w wymiarze europejskim – udział w projektach europejskich w latach ubiegłych- traktowanej jako baza wyjściowa dla dalszego rozwoju i modernizacji szkoły oraz zawiera elementy poszerzające i obejmujące większą ilość kadry i uczniów, a także aktywności umacniające dotychczasowe efekty zarówno w wymiarze wewnątrzszkolnym jak i w otoczeniu społecznym szkoły i w jej siatce powiązań ze szkołami w Europie. Aktywność zainicjował wyjazd grupy nauczycieli do Barcelony w marcu 2014 roku. W ramach programu Comenius Dwie nauczycielki z naszej szkoły odbyły szkolenie w Monlau Competicion w Barcelonie, rozszerzając swoje umiejętności językowe, kulturowe i metodyczne oraz szukając partnerów do współpracy nad kolejnymi projektami europejskimi.

Pierwszy projekt szkoły o charakterze europejskim „Jestem częścią przyrody- organizowanie imprez naukowych w szkole” był realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER) w ramach projektu „Zagraniczna mobilność kadry edukacji szkolnej”, którego beneficjentem jest FRSE. Twórcy projektu: Joanna Gil, Agnieszka Ratman, Magdalena Surma, Anna Madejska, Beata Maślankiewicz, Mariola Pasikowska, Krzysztof Błaszczak. Uczestnicy mobilności do Malty 8-15 .07.2015r.: Joanna Gil, Agnieszka Ratman, Anna Madejska, Beata Maślankiewicz, Mariola Pasikowska, Marcin Nowak. Projekt realizowany był w latach 2014-2016.

Celem projektu było: podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia oraz kompetencji pracowników szkoły, wymiana wiedzy, doświadczeń na temat nowoczesnych form organizowania imprez naukowych w szkole, przeniesienie zdobytej wiedzy do naszej instytucji i zastosowanie jej przy organizacji akcji wynikających z projektu, organizacja konkursów, olimpiad, quizów i wystaw o charakterze przyrodniczym i proekologicznym, pogłębienie współpracy międzynarodowej, poznanie nowoczesnych i innowacyjnych metod nauczania, wykorzystanie nowych, praktycznych doświadczeń w realizacji celów naszej instytucji, propagowanie postaw prozdrowotnych i ekologicznych, ochrony środowiska, udział w formach doskonalenia zawodowego za granicą takie jak szkolenia, job shadowing, upowszechnianie i rozwijanie umiejętności dzielenia się wiedzą i doświadczeniami za pomocą nowoczesnych narzędzi multimedialnych: blogi, fora, platforma edukacyjna SEEP, eTwinning, włączenie środowiska lokalnego oraz instytucji i organizacji proekologicznych regionu w przygotowanie imprez naukowych, upowszechnianie treści jakie niesie dana impreza oraz techniki wykorzystywanej w jej przebiegu, dzielenie się wiedzą, przekazywanie praktycznych umiejętności w zakresie technicznych aspektów organizacji imprezy naukowej, wzbogacenie umiejętności kadry w zakresie pracy projektowej i w zespołach z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych, poprawienie prestiżu szkoły w środowisku lokalnym oraz zaistnienie jej na platformie europejskiej, pokazanie równowagi między instytucjami partnerskimi na zasadzie przenikania, nadanie placówce wymiaru międzynarodowego poprzez mobilność jako element kształcenia.

Obecnie złożono aplikację na kolejny projekt w ramach nowego programu Erasmus+, który również otrzymał dofinansowanie. Projekt „Od diagnozy potrzeb ucznia poprzez wysoką jakość, doskonalenie i innowacje nauczycieli do adekwatnych rezultatów edukacyjnych uczniów małego miasteczka” wymaga stworzenia Europejskiego Planu Rozwoju Szkoły. W ramach pracy nad tym programem zapoznano się z kluczowymi zagadnieniami strategii Europa 2020, założeniami reformy szkolnictwa, systemem walidacji umiejętności nabytych przez uczniów w sposób nieformalny, w tym poza granicami kraju oraz określono potrzeby szkoły, stosując następujące narzędzia:

- analiza istniejącej sytuacji
- analiza wskaźników Edukacyjnej Wartości Dodanej
- analiza sprawdzianu szóstoklasisty oraz testów kompetencji, wyników wewnątrzszkolnego mierzenia jakości w różnych obszarach, udział uczniów w olimpiadach, konkursach przedmiotowych itp.
- współpraca z organem prowadzącym, organizacjami takimi jak MOPS, Nadleśnictwo w Złotym Potoku, Sanepid
- określenie mocnych i słabych stron placówki

Mocne i słabe strony szkoły

Wśród mocnych stron znalazły się:

- Wysokie wyniki osiągane przez uczniów na konkursach przedmiotowych o charakterze lokalnym, powiatowym, regionalnym a nawet ogólnopolskim w szczególności w edukacji wczesnoszkolnej, wychowaniu fizycznym (lekkoatletyka, bieganie, piłka nożna i siatkowa), języku polskim oraz języku angielskim.
- Ważnym czynnikiem podnoszenia jakości pracy szkoły jest wymiana wiedzy i doświadczenia z różnymi instytucjami w naszym regionie. Nasi nauczyciele stale uczestniczą w różnych kursach oraz warsztatach, podnosząc swoje kwalifikacje zawodowe na bieżąco; pracę w regionie:
- Szkolenia eTwinning online- które zapoczątkowały pracę na platformie eTwinning w naszej szkole w roku 2012. Przeprowadzono sześć projektów z udziałem ponad 50 europejskich szkół : „Ghost stories can be fun”, „Journey of friendship”, „My hometown in Europe”, „Let's be tolerant”, „Youth European Mural”, „I have the right to...- Children's Rights and their free time activities”.
- „Szkolenie z zakresu udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej”.
- Szkolenie dotyczące opieki nad dzieckiem z cukrzycą typu 1 w placówce oświatowej w ramach projektu „Przedszkole i szkoła przyjazne Diabetykom”
- „Interwencja profilaktyczna wobec uczniów sięgających po środki psychoaktywne”
- „Wsparcie właściwego rozwoju dziecka. Edukacja wczesnoszkolna w świetle przepisów nowej podstawy programowej”
- „Rozwój kompetencji matematyczno- przyrodniczych uczniów”
- „Uczeń z zaburzeniami zachowania, zagrożony niedostosowaniem społecznym w szkole i przedszkolu”- zaburzenia zachowania u dzieci, zaburzenia współwystępujące, procedury dotyczące wprowadzenia zajęć w przypadku pracy z dziećmi z zachowaniami trudnymi
- Szkolenie w Portugalii : „Critical eye for better understanding”. Wzbogacenie warsztatu pracy o nowe formy i metody pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. (Projekt Erasmus plus z POWER SE, EFS)
- Szkolenie na Malcie „Down to Earth to Science Education Activism for Science Education in class and around the school”- nowe formy i metody pracy oraz scenariusze zajęć przyrody, wykorzystanie ich na zajęciach z innych przedmiotów jak język angielski, wychowanie fizyczne i edukacja wczesnoszkolna.(Projekt Erasmus plus z POWER SE, EFS)
- „Edukacja regionalna w systemie szkolnym- korzyści”.
- Uczestnictwo w projekcie „Praktyka czyni Mistrza” w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. (W ramach projektu uczestniczono w zajęciach podnoszących umiejętności pedagogiczne: wykwalifikowany opiekun praktyk, mentor przewodnik szkolenia, metodyka pracy twórczej
- Kurs języka angielskiego w ramach projektu „Zagraniczna mobilność kadry edukacji szkolnej”- 20 godzin
- Szkolenia językowe dla nauczycieli- prowadzone nieodpłatnie, przygotowujące nauczycieli do wyjazdów na szkolenie zagraniczne- 40 godzin
- „Potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci młodszych a obniżenie wieku realizacji obowiązku szkolnego”.
- „Uczenie w XXI wieku”
- Spotkanie partnerskie w Rzymie- nawiązanie nowych znajomości partnerskich i planowanie nowych projektów Erasmus plus”
- Szkolenie „Erasmus plus. Edukacja szkolna, kształcenie i szkolenie zawodowe Kuratorium Oświaty w Katowicach”
- Udział w programie „Extra Klasa”
- „Zrobię-rozumiem-zapamiętam!” Jak rozwijać myślenie matematyczne najmłodszych uczniów. (Rozwijanie myślenia matematycznego jako głównego zadania w nauczaniu matematyki. Wprowadzono pomoce do ćwiczeń manipulacyjnych, które uatrakcyjniły tok zajęć- sprzyjanie

aktywności i odkrywaniu)

- Kurs kwalifikacyjny z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju i edukacji uczniów autystycznych.
- Konferencja- V Regionalna Konferencja z cyklu „Niepełnosprawność a edukacja”- „Autyzm- wiem, rozumiem, pomagam”.
- „Nienawidzę...Na marginesie grupy, czyli jak przeciwdziałać dyskryminacji w szkole?”
- „Dziecko w rodzinie zrekonstruowanej”
- „Zaburzenia mowy u dzieci”
- „Nie zamykaj oczu”- o różnych aspektach zjawiska przemocy w rodzinie.
- Nauczyciel na platformie edukacyjnej.
- Szkolenie „Pump and Shape”.

Niestety, dokonując wielopoziomowej analizy pracy szkoły znaleziono również jej słabe strony. Wskazano obszary działania wymagające poprawy. Są to m.in.

- Nasza szkoła w perspektywie rozwoju chciałaby realizować edukację otwartą, innowacyjną i włączającą. Duża grupa uczniów posiada orzeczenia i opinie (46 opinii i 13 orzeczeń w tym 3 orzeczenia o niepełnosprawności umysłowej w stopniu głębokim, dwa w umiarkowanym, 5 w lekkim i 3 rewalidacje z powodu niepełnosprawności ruchowej i niedosłuchu) (opinie dotyczące dysleksji, niedostosowania społecznego, specjalnych potrzeb edukacyjnych). Potrzebą jest prowadzenie zajęć z ukierunkowaniem na pracę z uczniem o specjalnych potrzebach, stosowanie różnych metod aktywizujących w trosce o dzieci z upośledzeniem i form pracy z uczniem w celu zmniejszenia różnic w rezultatach kształcenia i dostosowania możliwości ich samodzielnego funkcjonowania w szkole i poza nią. Dalsze prace nad zmniejszeniem dysfunkcji psychofizycznych uczniów, stosowanie metod praktycznego działania w sytuacjach problemowych jak: czynności samoobsługowych, komunikacji, rozwiązywania problemów codziennych i umiejętność radzenia sobie w sytuacjach funkcjonowania w otoczeniu.
- Nową sytuacją jaką jest grupa sześciolatków (57 uczniów) a w niej grupa uczniów powyżej sześciu lat, która stwarza sytuacje trudne wychowawczo: nadpobudliwość, lęki, elementy nietolerancji i agresji wobec rówieśników. Ciągłe szukamy nowych metod i rozwiązań metodyczno-dydaktyczno-wychowawczych by kształtować właściwe postawy i reakcje emocjonalne w sytuacjach w grupie rówieśniczej, radzenia sobie z lękami, uprzedzeniami, konfliktami, nietolerancją, akceptacją wzajemną lub jej brakiem. Szukamy form i metod pracy niwelujących dysproporcje społeczne.
- W niektórych sytuacjach wyzwaniem są zdarzenia w klasie: dekoncentracja, rozproszenie uwagi, chaotyczny udział w zabawach, na lekcjach i na przerwach duża potrzeba ruchu. Chcemy poznać takie rozwiązania metodyczne i wychowawcze które pozwolą zminimalizować działania niepożądane u uczniów.
- Szukamy takich rozwiązań, gdzie sport i praca metodą projektu pozwoli naszym wychowankom rozładować napięcia emocjonalne, rozwinąć swoje umiejętności poprzez praktyczne działanie np wycieczki, warsztaty, doświadczenia, zawody.
- 15% uczniów naszej szkoły osiąga wyniki poniżej średniej krajowej w dziedzinie nauk przyrodniczo-matematycznych. Wynika to z braku umiejętności czytania poleceń, i czytania ze zrozumieniem, braku wykorzystywania różnych źródeł informacji, niskiego zasobu słownictwa (rodziny patologiczne, zaniedbanie). Chcemy uatrakcyjnić zajęcia poprzez stosowanie metod projektowych, organizowanie eventów prozdrowotnych i ekologicznych, metody nauki przez działanie, obserwację, doświadczenia.
- Potrzebą naszą jest organizacja innowacyjnych form zajęć dodatkowych-uczenie logicznego myślenia-szachy, kojarzenie faktów, łączenie pracy nauczycieli różnych przedmiotów. Poszukujemy nowych, ciekawych rozwiązań pracy z uczniem o różnych potrzebach edukacyjnych, współpracując z partnerami europejskimi.
- Potrzebą jest podnoszenie jakości opieki nad dzieckiem i wczesnej edukacji w celu osiągnięcia

lepszego efektów uczenia się i zapewnienia wszystkim dobrego startu

- w rozwoju w zakresie nauk przyrodniczo-matematycznych, co jest kluczowe w późniejszym etapie kształcenia. Chcemy opracować całościowe dostosowane do wieku podejście pedagogiczne, łącznie ze zwiększeniem profesjonalizmu nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, przyrody, języków obcych i sportu- zapewnienie uczniom korzyści z tej edukacji i wykorzystanie jej na innych poziomach edukacji dzięki projektom.
- Do szkoły dojeżdża 80 uczniów a 86 zostaje pod opieką świetlicy, dzieci pochodzą z rodzin niezamożnych. Problem wychowania przejmują nasza placówka gdyż dzieci spędzają w szkole nawet do 17.00. Chcemy stworzyć takie formy pracy aby zniwelować różnice w edukacji i wychowaniu- biblioteka, świetlica
- Nasza szkoła oceniana jest przez pryzmat osiągniętych wyników w nauce (11 uczniów z dysleksją, 46 uczniów z opiniami, 13 uczniów z orzeczeniami) Chcemy to zmienić poprzez pracę projektową, zajęcia w terenie, zmotywowanie ich do nauki, podniesienia ich samooceny. Co za tym idzie również wizerunku szkoły
- W celu poprawy wymiaru międzynarodowego w szkole chcemy wzmocnić działania eTwinningu tworząc mikro-projekty z zakresu przyrody i ekologii, publikując scenariusze zajęć, filmów z eventów i akcji prowadzonych w naszej szkole.
- Chcemy, pogłębić umiejętności językowe tak aby każdy z uczestników mógł swobodnie porozumiewać się w czasie mobilności, pracować w grupach i dzielić się swoimi doświadczeniami, wymienić poglądy, publikować rezultaty na eTwinning, prowadzić zajęcia z użyciem języka angielskiego na przyrodzie, lekcjach edukacji wczesnoszkolnej Chcemy aby nauczyciele zdobyli doświadczenie do prowadzenia innych projektów KA2, KA1,
- Poprzez projekt stworzyć synergie między edukacją formalną i nieformalną.

CELE na lata 2016-2020:

1. Podniesienie poziomu jakości nauczania poprzez:
 - 1.1. Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli:
 - 1.1.1. Dalszy udział nauczycieli w kursach międzynarodowych i wykorzystanie zdobytej wiedzy na zajęciach praktycznych.
 - 1.1.2. Udział nauczycieli w kursach metodycznych.
 - 1.1.3. Nauka języka i doskonalenie umiejętności językowych nauczycieli innych przedmiotów – kursy językowe w Polsce i Europie
 - 1.2. Nadawanie szkole wymiaru europejskiego:
 - 1.2.1. Europejska agenda cyfrowa (zapewnienie dostępu do szybkiego i bardzo szybkiego Internetu wszystkim nauczycielom i uczniom w celu wykorzystania go głównie podczas zajęć dydaktycznych dla ich urozmaicenia i uatrakcyjnienia; wykorzystywanie platform e-learningowych, e-Twinningu w kontaktach z partnerami z zagranicy itd.)
 - 1.2.2. Unia innowacji (modyfikacja i wyposażenie pracowni przedmiotów ogólnokształcących - pracowni językowych, pracowni przedmiotów ścisłych i pracowni humanistycznych - w najnowocześniejsze pomoce dydaktyczne, umożliwiające zastosowanie multimediiów w dydaktyce szkolnej na miarę XXI wieku.
2. Zwiększenie efektywności procesu nauczania nie tylko stosując odpowiednie metody dydaktyczne, ale także umiejętność wzbudzenia zainteresowania uczniów. W tym celu sięgnąć po inne metody np. „metodę questioningu” i pokazać uczniom, że zdobywanie wiedzy może być prawdziwą przygodą.
 - 2.1. Metoda questioningu w edukacji- celem jest rozwijanie poczucia przynależności do danego regionu, a także rozwijanie umiejętności dostrzegania, opisywania wyjątkowych cech miejsc wyróżniających się np. krajobrazem, elementami przyrody, czy występowaniem obiektów dziedzictwa kulturowego. Jest to forma nauki poprzez zabawę. To rodzaj gry terenowej, polegającej na poznawaniu dziedzictwa miejsca i tworzeniu nieoznakowanych szlaków, którymi można wędrować, kierując się informacjami zawartymi w wierszowanych wskazówkach.

3. Zwiększenie zaangażowania nauczycieli w korzystaniu z serwisów internetowych, które mogą okazać się przydatne w codziennej pracy nauczyciela: eTwinning.net, scholaris.pl, teachers.net, facebook.pl, 45minut.pl
4. Wzbogacenie pracy z uczniem o aktywne metody i formy pracy- stymulujące rozwój uczniów np- aktywność poznawcza-warunkująca myślenie, zapamiętywanie, procesy sensoryczne i percepcyjne, jest szczególnie ważnym aspektem rozwoju dzieci „Aktywne dziecko=szczęśliwe dziecko”:
 - 4.1. tworzenie, odkrywanie, eksperymentowanie, ruch, zabawa, edukacja twórcza, edukacja poprzez sztukę, kontakt z literaturą, kształtowanie osobowości, rozwijanie procesów poznawczych, spostrzegawczość, uwaga, wyobraźnia, myślenie, pamięć i mowa uczniów
 - 4.2. metoda outdoorowa- Outdoor education- edukacja nieformalna kształtująca umiejętności miękkie człowieka; nauka przez działanie, ściśle powiązana ze środowiskiem naturalnym.
 - 4.3. To taki rodzaj edukacji, w którym wykorzystuje się aktywności outdoorowe do osiągnięcia konkretnego celu edukacyjnego.
 - 4.4. Charakterystyczne cechy dla OE:
 - 4.4.1. Nieformalne
 - 4.4.2. Bazują na doświadczeniu
 - 4.4.3. Ukierunkowane na cel
 - 4.4.4. Ukierunkowane na proces
 - 4.4.5. Ściśle powiązane z naturalnym środowiskiem
5. Zwiększające efektywność nauczania formalnego
 - 5.1. metoda projektu
 - 5.2. Rady Janusza Korczaka:
 - 5.2.1. Nie zmuszaj dzieci do aktywności, lecz wyzwalaj ich aktywność.
 - 5.2.2. Nie każ myśleć, lecz twórz warunki do myślenia.
 - 5.2.3. Nie żądaj, lecz przekonuj.
 - 5.2.4. Pozwól dziecku pytać i powoli rozwijaj jego umysł tak, aby samo chciało wiedzieć
 - 5.3. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym poprzez :
 - 5.3.1. Właściwą analizę przyczyn niepowodzeń edukacyjnych:
 - 5.3.1.1. Praca pedagoga
 - 5.3.1.2. Praca wychowawcy (wspomagane szkoleniami dotyczącymi problemu)
 - 5.3.1.3. Indywidualizacja podejścia do ucznia sprawiającego problemy wychowawcze (uczeń słaby, uczeń z problemami osobistymi, uczeń, który traci zainteresowanie nauką)
 - 5.4. Stworzenie perspektywy będącej motywacją do nauki i uczęszczania do szkoły
 - 5.4.1. Analiza sytuacji rodzinnej i socjalnej ucznia
 - 5.4.2. Dostosowanie programów nauczania i kierunków kształcenia do potrzeb ucznia
 - 5.4.3. Współpraca międzynarodowa (mobilność uczniów)
 - 5.4.4. otoczenie opieką i stworzenie szansy rozwoju dla najlepszych uczniów
 - 5.5. Wykorzystanie w praktyce edukacyjnej narzędzi wspomagających rozwój psychomotoryczny uczniów m.in. poprzez stosowanie tzw „Metody Dobrego Startu” (MDS), która rozwija zmysły i umiejętności dzieci - wielozmysłowe oddziaływanie.
 - 5.5.1. Celem MDS jest:
 - 5.5.1.1. wspomaganie rozwoju,
 - 5.5.1.2. diagnozowanie i korekcja zaburzeń rozwojowych
 - 5.5.1.3. przygotowanie dzieci do podjęcia nauki w szkole,
 - 5.5.1.4. rozbudzanie motywacji i twórczości,
 - 5.5.1.5. rozwijanie dojrzałości społecznej,
 - 5.5.1.6. Metodę Dobrego Startu wykorzystywać można m.in. w pracy z uczniami, u których obserwuje się niepowodzenia szkolne i u których rozwój psychoruchowy przebiega wolniej lub nieharmonijnie. Służy ona diagnozowaniu przyczyn niepowodzeń szkolnych oraz ich korekcji.

Walidacja umiejętności uczniów:

Nauczyciele tworzący Europejski Plan Rozwoju Szkoły są przekonani, że zdobyte doświadczenia i nabyte kompetencje pracowników uczestniczących w projekcie przyczynią się do strategicznego rozwoju naszej szkoły i pozwolą na zrealizowanie wszystkich postawionych celów. Rezultaty projektów będą naszym wkładem w profesjonalną realizację Europejskiego Planu Rozwoju Szkoły. Wypracowane metody pracy, wiedza i umiejętności zarówno osób bezpośrednio uczestniczących w mobilnościach, jak również w inny sposób zaangażowanych w pracę nad projektem posłużą pracy całej szkoły. Zdobędziemy doświadczenie w wystawianiu dokumentów związanych z udziałem w mobilności: certyfikatu uczestnictwa w projekcie, certyfikatu odbycia kursu, dokument Europass Mobilność i Europass Paszport Językowy i innych. Udział w projektach międzynarodowych bez wątpienia podnosi prestiż i renomę szkoły w środowisku lokalnym oraz w wymiarze europejskim. Placówka jest wtedy postrzegana jako aktywna, innowacyjna, zaangażowana w podnoszenie jakości kształcenia